

PATVIRTINTA
Vilniaus muzikos mokyklos „Lyra“
direktoriaus 2022 m. gruodžio 21 d.
įsakymu Nr. V-76
(1 priedas)

**VILNIAUS MUZIKOS MOKYKLOS „LYRA“
PRADINIO MUZIKINIO FORMALŪJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO
PROGRAMA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Pradinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programos (toliau – Programos) paskirtis – užtikrinti formalųjų švietimą papildančio ugdymo kokybę.
2. Rengiant Programą vadovautasi:
  - 2.1. LR Švietimo įstatymu (2011-07-01 Nr. XI-1218);
  - 2.2. LR Švietimo ir mokslo ministro 2015-01-27 įsakymu Nr. V-48 patvirtintomis „Rekomendacijomis dėl meninio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo“;
  - 2.3. LR Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695 (LR Švietimo ir mokslo ministro 2012-03-29 įsakymo Nr. V-554 redakcija) patvirtinta „Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija“;
  - 2.4. LR Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-4 patvirtintu „Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybės biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu“.
3. Programą rengė darbo grupė, sudaryta mokyklos direktoriaus 2022 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-73B „Dėl pradinio ir pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo darbo grupės sudarymo“: direktoriaus pavaduotojas ugdymui Saulius Subačius, direktoriaus pavaduotoja ugdymui Asta Žeromskienė, mokytojas ekspertas Rolandas Aidukas, mokytoja ekspertė Snieguolė Jogėlienė, mokytoja ekspertė Vida Palubinskienė, mokytoja metodininkė Nadežda Dambrauskienė, mokytoja metodininkė Liudmila Vindzberg. Parengtai programai pritarė Vilniaus muzikos mokyklos „Lyra“ taryba.
4. Informacija apie įstaigą:

Pavadinimas	Vilniaus muzikos mokykla „Lyra“
Steigėjas	Vilniaus miesto savivaldybės taryba
Teisinė forma	Vilniaus savivaldybės biudžetinė, pelno nesiekianti įstaiga, turinti viešojo juridinio asmens statusą, ūkinį, finansinį organizacinį ir teisinį savarankiškumą, savo antspaudą, atributiką, sąskaitas banke.
Teisinis statusas	Juridinis asmuo, kodas (Juridinių asmenų registras) – 1916 63091.
Grupė	Neformaliojo švietimo mokykla, kodas 3160.
Tipas	Neformaliojo vaikų švietimo mokykla ir formalųjų švietimą papildančio ugdymo mokykla, kodas 3161.
Paskirtis	Formalųjų švietimą papildančio muzikinio ugdymo mokykla, kodas 31614209.
Mokomoji kalba	Lietuvių
Pagrindinė veiklos rūšis	Pagrindinė veiklos sritis – švietimas, rūšis – muzikinis ugdymas, kodas 85.5
Įkūrimo data	Mokyklos įsteigimo data – 1993-01-30. Įsteigta Vilniaus miesto valdybos potvarkiu „Dėl Vilniaus miesto muzikos mokyklos steigimo“ 1993-01-30 Nr. 104v: Įsteigti B. Dvariono dešimtmetės muzikos mokyklos filialo pagrindu Vilniaus miesto muzikos mokyklą „Lyra“.

Adresas	Taikos g. 47, LT-05260 Vilnius
Telefonas	+370 5 242 9470
Elektroninis paštas	rastine@lyra.vilnius.lm.lt
Interneto svetainė	www.lyramm.lt

II SKYRIUS PROGRAMOS VYKDYMAS

1. Pilnas Programos pavadinimas – Vilniaus muzikos mokyklos „Lyra“ pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programa.
2. NŠPR kodas:
3. Programos trukmė – 4 metai.
4. Vidutinis mokinių skaičius grupėje – 10.
5. Vidutinis savaitinių valandų skaičius – 6.
6. Programa skirta 7–13 metų amžiaus mokiniams, besimokantiems pagal bendrojo ugdymo programas. Atrankos būdu priimami vaikai nuo 7 metų amžiaus. Atranka vykdoma vadovaujantis teisės aktais:
  - Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2013 m. gruodžio 11 d. sprendimu Nr. 1-1597 „Dėl priėmimo į Vilniaus miesto savivaldybės įsteigtas muzikos, dailės ir meno mokyklas tvarkos aprašo tvirtinimo“
  - Įstaigos direktoriaus įsakymu patvirtinta Vilniaus muzikos mokyklos „Lyra“ mokinių priėmimo tvarka.

Trumpas atrankos aprašymas: kiekvienais metais tvirtinama mokinių priėmimo data birželio mėn. Prieš šią datą tėvai (globėjai) teikia paraiškas/prašymus. Vaikai kviečiami grupėmis muzikinių duomenų ir gebėjimų patikrinimui, kurį atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta priėmimo komisija. Komisija, patikrinusi vaiko gebėjimus, įrašo įvertinimą ir sprendimą į priėmimo protokolą. Jeigu sprendimas tenkina klientus, mokinys gali pradėti mokytis pradinio ugdymo programoje tik po tėvų (globėjų) pasirašytos dvišalės mokymo sutarties, kurioje aptariami mokyklos ir asmens įsipareigojimai, atsakomybė už jų nevykdymą.

7. Programos įgyvendinimui mokykla įsipareigoja aprūpinti mokymosi aplinką šiomis mokymosi priemonėmis:
  - 7.1. individualių užsiėmimų patalpose yra pianinai, kiti instrumentai (pagal poreikį), natų stovai, metronomai;
  - 7.2. grupinių užsiėmimų patalpose – pianinas, interaktyvi lenta, vaizdo projektorius, garso klausymosi įranga, kompiuteris;
  - 7.3. koncertų salėje – fortepijonas, vaizdo projektorius, nešiojamas kompiuteris, garso kolonėlės.
8. Programos pritaikymas SUP mokiniams:
  - 8.1. visi pedagogai privalo būti išklause specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kursus (ne mažiau kaip 60 valandų) pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintą programą ir taikyti įgytas žinias darbe;
  - 8.2. mokytojams, dirbantiems su SUP mokiniais, taikoma pirmumo teisė dalyvauti kvalifikacijos kėlimo renginiuose;
  - 8.3. individualią dalyko programą rengia dalyko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinių ugdymosi poreikius, gydymo įstaigos specialisto rekomendacijas;
  - 8.4. esant poreikiui, įsigyjama reikiama specializuota įranga darbui su SUP mokiniais;
  - 8.5. aplinka nuolat prižiūrima, kad būtų pritaikyta judėjimo negalia turintiems mokiniams (privažiuojamas pandusas prie pagrindinio įėjimo į pastatą, veikia liftas, įrengti laikikliai tualete, koridoriuose ir klasėse nuolat užtikrinamas erdvus pravažiavimas/įvažiavimas);
  - 8.6. nuolat atnaujinamas literatūros, skirtos SUP mokiniams, archyvas bibliotekoje.

III SKYRIUS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

1. Programos tikslas – suteikti mokiniui pradines muzikos žinias, muzikavimo gebėjimus ir įgūdžius, bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

2. Programos uždaviniai:
  - 2.1. plėtoti mokinių meninius ir kūrybinius gebėjimus, ugdyti muzikalumą;
  - 2.2. formuoti muzikos atlikimo įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis;
  - 2.3. tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius.
3. Kompetencijų ugdymo priemonės:
  - 3.1. muzikinio teksto skaitymo ir jo teisingo atlikimo gebėjimas ugdomas visuose užsiėmimuose, matant kuo daugiau muzikinio rašto ir periodiškai kartojant tą patį;
  - 3.2. muzikinės raiškos ir muzikalumo ugdymas vyksta individualioje pamokoje, skatinant vaizdinius jungti su muzika, siekiant įgalinti vidinę klausą;
  - 3.3. ritmo pojūtis lavinamas per klausymą ir atkartojimą;
  - 3.4. siekiant atskleisti mokinio kūrybiškumą, organizuojami šią kompetenciją ugdantys projektai (pvz. susipažinę su gaidomis mokiniai bando sukurti pirmąją melodiją, ją susieja su savo piešiniu, vaizdiniais);
  - 3.5. visi mokiniai nuo pirmos klasės ruošiami atlikti nesudėtingą programą scenoje, tokiu būdu įveikiant scenos baimę ir padidinant pasitikėjimo savimi pojūtį;
  - 3.6. mokinių saviraiška ir individualumas ugdomas grojant solo, ansambliuose, dalyvaujant grupiniuose užsiėmimuose.
4. Mokinių kompetencijų ir pažangos vertinimas:
  - 4.1. negali vykti rečiau kaip 1 kartą per pusmetį;
  - 4.2. grindžiamas individualios pažangos vertinimo principu, lyginami mokinio pasiekimai su ankstesniaisiais;
  - 4.3. taikomi ir derinami šie vertinimo metodai: *formuojamasis*, *diagnostinis* ir *apibendrinamasis*. Vertinimo rezultatų fiksavimo būdas – pažymys dešimties balų sistemoje;
  - 4.4. formuojamasis vertinimas atliekamas žodžiu, komentaru, nuolat bendradarbiaujant mokiniui ir mokytojui ir nesiejamas su pažymiu, siekiama pastiprinti daromą pažangą, numatyti perspektyvą, skatinti mokinį analizuoti savo pasiekimus ir kelti meninio ugdymosi motyvaciją;
  - 4.5. diagnostinis vertinimas taikomas, siekiant išsiaiškinti mokinio tam tikro ugdymosi laikotarpio pasiekimus ir pažangą. Pažymiu vertinami mokinių ugdymo pasiekimai, kūrybinis rezultatas;
  - 4.6. apibendrinamasis vertinimas taikomas baigus ugdymo metus (pusmetį) ir (arba) visą programą;
  - 4.7. diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimai netaikomi 1 kl. mokiniams;
  - 4.8. mokinio aktyvumas, reflektavimas, savarankiškumas, dalyvavimas renginiuose, projektuose ir pan. yra vertinami pažymiu;
  - 4.9. sudaromos sąlygos mokinio įsivertinimui pamokoje; įsivertinimas ir padaryta pažanga aptariama su dalyko mokytoju;
  - 4.10. skatinamas diferencijuotas vertinimas – mažiau gabesni, mokymosi sunkumų patiriantys mokiniai gali gauti aukščiausią įvertinimą, atsižvelgus į padarytą pažangą;
  - 4.11. SUP vaikai gali būti įvertinti pažymiu, tačiau tai nėra privaloma.

IV SKYRIUS PROGRAMOS TURINYS

1. Programos turinį sudaro branduolio ir pasirenkamieji dalykai.
2. Branduolį sudaro šie dalykai:
  - 2.1. muzikavimas;
  - 2.2. solfedžio;
  - 2.3. antrasis muzikos instrumentas (išskyrus fortepijono dalyko mokinius);
  - 2.4. ansamblis arba choras, arba antrasis muzikos instrumentas, kuriuos siūlo mokykla, atsižvelgdama į pasirinktą mokymosi kryptį.
3. Pasirenkamieji dalykai:
  - 3.1. ansamblis, kamerinis ansamblis;
  - 3.2. instrumentininkų choras;
  - 3.3. folkloras;

- 3.4. improvizacija.
4. Mokiniai privalomi yra trys branduolio dalykai. Pasirenkamieji dalykai skiriami, gavus tėvų (globėjų) prašymą, atsižvelgiant į finansines galimybes.
  5. Siekiant Programos dermės su kitomis muzikos krypties programomis, dalyko programos trukmė, rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos bei mokinių pasiekimai siejami su specializuoto ugdymo krypties programa (pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programa), pradinio ugdymo muzikos dalyko bendrąja programa.
  6. Siekiant Programą suderinti su formaliojo švietimo muzikinės krypties programa, bendradarbiaujama su progimnazijomis ir gimnazijomis, įtraukiamos jų pasiūlytos pamokos temos, jas praplečiant ir labiau detalizuojant.
  7. Programą baigusiesiems mokiniams rekomenduojama muzikinį ugdymą tęsti, renkant pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą.

V SKYRIUS MUZIKAVIMAS

1. Muzikavimo paskirtis – suteikti mokiniui pasirinkto vokalinio arba instrumentinio muzikavimo pradmenis.
2. Muzikavimo tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui ir saviraiškai atsiskleisti.
3. Muzikavimo uždaviniai:
  - 3.1. atskleisti muzikinius gebėjimus, puoselėjant prigimtinių vaiko muzikalumą;
  - 3.2. formuoti taisyklingo balso, instrumento valdymo ir laikysenos įgūdžius;
  - 3.3. pažinti muzikinės kalbos priemones;
  - 3.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus, improvizacinius gebėjimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.
4. Muzikavimą sudaro trys veiklos sritys:
  - 4.1. atlikimo įgūdžių įvaldymas;
  - 4.2. muzikos kūrybinių interpretavimas;
  - 4.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
5. Muzikavimo mokymo trukmė – 4 metai.
6. Siūlomi muzikavimo pasirinkimai:
  - 6.1. akordeonas;
  - 6.2. birbynė;
  - 6.3. chorinis dainavimas;
  - 6.4. elektrinė gitara;
  - 6.5. estradinis dainavimas;
  - 6.6. fleita;
  - 6.7. fortepijonas;
  - 6.8. kanklės;
  - 6.9. klarnetas;
  - 6.10. klasikinė gitara;
  - 6.11. lamzdelis;
  - 6.12. saksofonas;
  - 6.13. sintezatorius;
  - 6.14. smuikas;
  - 6.15. solinis dainavimas;
  - 6.16. trimitas;
  - 6.17. violončelė.
7. Muzikavimo mokymas:
  - 7.1. pamokos yra individualios;
  - 7.2. pirmaisiais-antraisiais mokymosi metais, muzikavimo dalykui skiriama 1,5 val., trečiaisiais-ketvirtaisiais – 2 val. per savaitę;
  - 7.3. muzikavimas, pasirinkus chorinį dainavimą, vyksta mokantis grupėje (1–2 metais – 2 val.,

3–4 metais – 3 val. per savaitę);

7.4. muzikavimui mokyti (išskyrus muzikavimą akordeonu ir fortepijonu) skiriama 0,5 valandos per savaitę koncertmeisteriui.

8. Muzikavimo mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas	
Nuostata – įgyti pradžinius muzikavimo įgūdžius	
Esminis gebėjimas – perskaityti ir teisingai atlikti muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Pažinti muzikinį raštą ir galėti jį perskaityti, naudojant muzikos instrumentą arba dainuojant.	1.1.1. Pažinti natas, žinoti jų pavadinimus; 1.1.2. žinoti garsų ar pauzių trukmę; 1.1.3. žinoti pagrindinius dinamikos ženklus.
1.2. Taisyklingai sėdint / stovint, išgauti kokybišką garsą.	1.2.1. Žinoti taisyklingos sėdėsenos / laikysenos reikalavimus; 1.2.2. nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo garso išgavimo principus ar kvėpavimo elementus, pirštuotę; 1.2.3. įvardinti muzikos instrumento priežiūros reikalavimus.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas.	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – muzikinės veiklos metu taikyti išraiškos priemones muzikos kūrinio atskleidimui	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti skirtingo charakterio nesudėtingos faktūros kūrinius, perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką	2.1.1. Paaiškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakinys), formą ir naudojamus interpretacijos ženklus
2.2. Atliekant kūrinius laikytis tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų.	2.2.1. Įvardyti kūrinyje panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus; 2.2.2. paaiškinti kūrinyje esančių išraiškos priemonių atlikimo ypatumus.
3. Veiklos sritis - muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose ir kituose renginiuose	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą programą klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą koncertinį numerį klasės ar mokyklos koncerte; 3.1.2. Mokyti sceninės kultūros, skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje; 3.1.3. Mokyti susikaupti, nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu.
3.2. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Įvardyti kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus; 3.2.2. sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ir klasės draugų grojimą (išskiriant teigiamas ir neigiamas atlikimo puses).

9. Muzikavimo turinio apimtis:

9.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

9.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

9.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

9.4. kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Mokymosi metai	Kūrinių skaičius per mokymosi metus			
		Stambios formos kūriniai	Polifoniniai kūriniai	Pjesės, dainos	Etiudai, vokalizai
Fortepijonas	1	–	–	8–12	2–6
	2–4	1–3	1–3	4–8	2–6
Styginiai instrumentai	1	–	–	8–12	2–6
	2–4	1–3	–	4–6	2–6
Liaudies instrumentai	1	–	–	8–12	2–6
	2–4	1–3	–	4–6	2–6
Pučiamieji instrumentai	1	–	–	8–12	2–6
	2–4	1–3	–	4–6	2–6
Akordeonas	1	–	–	8–12	2–6
	2–4	1–3	1–2	4–6	2–6
Solinis dainavimas	1	–	–	8–12	2–6
	2–4	1–3	1–2	4–6	2–6
Chorinis dainavimas	1	–	–	8–12	2–6
	2–4	1–3	1–2	4–6	2–6

VI SKYRIUS SOLFEDŽIO

1. Solfedžio paskirtis – sudaryti palankias sąlygas sistemškai plėtoti mokinio prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.
2. Solfedžio tikslas – lavinti prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus – ritmo, derymės, intonavimo pojūtį, klausą, muzikinę atmintį, padėti įgyti pradinį muzikinį raštingumą.
3. Solfedžio uždaviniai:
  - 3.1. formuoti intonavimo įgūdžius;
  - 3.2. lavinti metrinės pulsacijos bei ritmikos santykio pojūtį ir suvokimą;
  - 3.3. išmokyti pagrindinius muzikinio rašto elementus ir gebėti juos pritaikyti, užrašant iš klausos žinomą ar savo sukurtą muzikos melodiją;
  - 3.4. žadinti domėjimąsi muzika bei kitomis kultūros formomis, ugdat mokinių muzikinį skonį, skatinant mąstymą ir emocijas.
4. Solfedžio sudaro trys veiklos sritys:
  - 4.1. intonavimas;
  - 4.2. ritmavimas;
  - 4.3. muzikos tekstų klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.
5. Solfedžio mokymo trukmė – 4 metai.
6. Solfedžio mokymas:
  - 6.1. solfedžio pamokos vyksta mokantis grupėje;
  - 6.2. pamokos vyksta 2 valandas per savaitę;
  - 6.3. neatsiejama užsiėmimų dalis – informacinių technologijų panaudojimas.
7. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - intonavimas	
Nuostata – intonuoti atliekamą muziką	
Esminis gebėjimas – intonuoti melodijas mažoro ir minoro natūraliose derymėse	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

1.1. Formuoti taisyklingą laikyseną, kvėpavimo ir garso tikslumo įgūdžius.	1.1.1. Taisyklingai kvėpuoti, tarti skiemenis, žinoti taisyklingos laikysenos reikalavimus; 1.1.2. suprasti „intonavimo“ bei „derėjimo“ terminus.
1.2. Tiksliai ir išraiškingai solfedžuoti vienbalses melodijas.	1.2.1. Solfedžuojant diriguoti arba pulsuoti; 1.2.2. Išlaikyti pasirinktą tempą.
1.3. Dainuoti mažoro ir minoro dermes skirtingose tonacijose.	1.3.1. Apibūdinti mažoro ir minoro dermes, išvardinti pastovius ir nepastovius dermės laipsnius; 1.3.2. gebėti sudaryti T, S, D nuo garso arba tonacijoje.
2. Veiklos sritis - ritmavimas	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo, suprasti šio tikslumo svarbą muzikoje	
Esminis gebėjimas – atpažinti bei atlikti įvairius ritminius darinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atpažinti garsų trukmes.	2.1.1. Žinoti natų ir pauzių trukmes; 2.1.2. vartoti „garsų trukmės“ ir „taktavimo“ sąvokas.
2.2. Perskaityti ir atlikti ritminius darinius.	2.2.1. Išlaikyti pasirinktą tempą
2.3. Sukurti ir atlikti paprastus ar sudėtingesnius ritmo darinius.	2.3.1. Sukurti ir atlikti ritmo motyvus ir sakinius
3. Veiklos sritis - muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias	
Esminis gebėjimas – klausia atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausia atpažinti ir apibūdinti klausomų muzikos tekstų savybes.	3.1.1. Įvardyti muzikos teksto metrą, dermę 3.1.2. naudojantis muzikiniais terminais ir sąvokomis, apibūdinti klausomą kūrinį 3.1.3. Nustatyti ir įvardyti girdėto kūrinio žanrą, atlikėjus.
3.2. Klausia atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą vienbalsę melodiją ir ritmą.	3.2.1. Naudoti muzikos užrašymo ženklus ir galėti paaiškinti jų reikšmes; 3.2.2. skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją ir ritminį piešinį.

8. Solfedžio turinio apimtis:

8.1. intonavimas ir solfedžiavimas:

- 8.1.1. vienbalsių melodijų, liaudies ir autorinių dainų dainavimas;
- 8.1.2. dermės laipsnių intonavimas, mažorinių ir minorinių gamų dainavimas iki 3 ženklų;
- 8.1.3. natų skaitymas smuiko (a–f₂) ir boso raktuose;
- 8.1.4. harmoniniai ir melodiniai intervalai dermėje nuo 1 iki 8 gr.;
- 8.1.5. kvintakordų T, S, D sudarymas ir dainavimas dermėje;

8.2. ritmavimas:

- 8.2.1. natos ir pauzės (perskaito ir atlieka);
- 8.2.2. paprastieji metrai, ritmo ostinato melodijai, prieštaktis ir užtaktis, sinkopė, ritminis kanonas, naudojama kūno ir instrumentinė perkusija;

8.3. muzikos tekstų klausymasis, atpažinimas ir užrašymas:

- 8.3.1. elementarūs ritminiai ar melodiniai sakinio ar periodo trukmės diktantai paprastuose metruose, tonacijose iki 3 ženklų;
- 8.3.2. nesudėtingų melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas, panaudojant įprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

VII SKYRIUS ANSAMBLIS

1. Ansamblio paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti ansamblinio muzikavimo patirtį.
2. Ansamblio tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti

vokalinio arba instrumentinio muzikavimo ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atsiskleisti kūrybiškumui ir artistiškamui.

3. Ansamblio uždaviniai:
  - 3.1. pažinti ansamblių kūrinų repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;
  - 3.2. ugdyti mokinių artistišumą, kausti sceninės kultūros patirtį;
  - 3.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus;
  - 3.4. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui, pasirenkant ansamblio sudėtį ir repertuarą.
4. Ansamblio veiklos sritys:
  - 4.1. ansamblio pojūčio ugdymas;
  - 4.2. kūrinių interpretavimas ansamblyje;
  - 4.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
5. Ansamblio mokymosi trukmė – nuo 1 iki 3 metų.
6. Ansambliai gali būti:
  - 6.1. tradicinės sudėties (sudaryti iš tos pačios rūšies instrumentų arba balsų):
    - 6.1.1. vokaliniai ansambliai (2, 3, 4, 6, 8, 12 mokinių);
    - 6.1.2. kameriniai ansambliai (fortepijonas ir kiti styginiai, pučiamieji arba liaudies instrumentai (2, 3, 4, 6 mokiniai));
    - 6.1.3. styginių instrumentų ansambliai (smuikininkų, gitaristų ir kt.);
    - 6.1.4. pučiamųjų instrumentų ansambliai;
    - 6.1.5. liaudies instrumentų ansambliai (kanklininkų, birbynininkų);
    - 6.1.6. akordeonininkų ansamblis;
  - 6.2. netradicinės sudėties ansambliai (sudaryti iš skirtingų rūšių instrumentų arba balsų).
7. Ansamblio mokymas:
  - 7.1. mokomasi nuo antrų mokymo metų 1 valandą per savaitę;
  - 7.2. tobulinami mokinių skaitymo iš lapo gebėjimai, ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, komunikavimui ir bendravimui;
  - 7.3. žadinama mokinio kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;
  - 7.4. atliekant kūrinius, pagrindinis dėmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansamblyje;
  - 7.5. mokiniai mokomi derinti veiksmus su kitais atlikėjais;
  - 7.6. mokymui skiriamos koncertmeisterio valandos.
8. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - ansamblio pojūčio ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo ansamblyje patirties	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką	1.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką
1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinį.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmais.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją
2. Veiklos sritis - kūrinių interpretavimas ansamblyje	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją ansamblyje.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus
2.3. Klausyti ir kontroliuoti savo bei kitų atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. kokybiškai atlikti savo partiją
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebėti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą

9. Ansamblio dalyko turinio apimtis:

- 9.1. ansamblio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;
- 9.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;
- 9.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;
- 9.4. kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4-6 kūriniai.

VIII SKYRIUS ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS

1. Antrojo muzikos instrumento paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti antrojo muzikos instrumento muzikavimo patirtį.
2. Antrojo muzikos instrumento tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti antrojo muzikos instrumento muzikavimo žinių ir įgūdžių.
3. Antrojo muzikos instrumento uždaviniai:
  - 3.1. sudaryti galimybes muzikavimą styginiais, liaudies, pučiamaisiais, mušamaisiais instrumentais ar dainavimą pasirinkusiems mokiniams pažinti klavišinius (ar kitus) instrumentus;
  - 3.2. ugdyti mokinių pradinius grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;
  - 3.3. skatinti mokinių iniciatyvą ir kūrybiškumą.
4. Antrojo muzikos instrumento veiklos sritys:
  - 4.1. grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdymas;
  - 4.2. muzikos kūrinių interpretavimas;
  - 4.3. muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
5. Antrojo muzikos instrumento mokymosi trukmė – mažiausiai 3 metai.
6. Antrojo muzikos instrumento mokymasis:
  - 6.1. pagrindiniu antruoju muzikos instrumentu skiriamas fortepijonas, o pageidaujant fortepijono dalyko mokiniams – bet koks kitas instrumentas;
  - 6.2. mokiniams, muzikavimo dalyku pasirinkusiems chorinį dainavimą, antrasis muzikos instrumentas (fortepijonas) yra privalomas nuo 1 klasės;
  - 6.3. visų kitų muzikavimo dalykų mokiniai antrojo muzikos instrumento mokomi nuo antrų mokymo metų mažiausiai 0,5 val. per savaitę;
  - 6.4. mokomasi individualiai.
7. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo antruoju instrumentu patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą muzikinį kūrinį antruoju instrumentu.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti pradinius grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius.	1.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 1.1.2. pažinti atlikimo štrichus; 1.1.3. suvokti kūrinio tematiką.
1.2. Perteikti kūrinio nuotaiką.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, emocinę būseną
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – siekti pajauti kūrinio keliamas menines emocijas	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti nesudėtingos faktūros muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio stilių, tematiką, turinį
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinامينius ženklus;

	2.2.2. apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją.
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose pasirodymuose scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti pasirinktu instrumentu programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste. Sceninės kultūros lavinimas
3.3. Pritaikyti grojimo antruoju instrumentu įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas antruoju instrumentu

8. Antrojo muzikos instrumento turinio apimtis:

- 8.1. muzikos kūrinų atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;
- 8.2. muzikos kūrinų interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinų formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;
- 8.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinų viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;
- 8.4. kūrinų skaičius per mokymosi metus – 4–6 skirtingo charakterio kūriniai.

IX SKYRIUS CHORAS

1. Choro paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir užtikrinti visapusišką muzikinį ugdymą ir suteikti vokalinio muzikavimo patirtį.
2. Choro tikslas – tobulinti vokalinius gebėjimus ir padėti mokiniams įgyti chorinio dainavimo žinių ir įgūdžių.
3. Choro uždaviniai:
  - 3.1. sudaryti galimybes instrumentinį muzikavimą pasirinkusiems mokiniams lavinti vokalinio muzikavimo gebėjimus;
  - 3.2. pažinti chorinių kūrinų repertuarą ir formuoti chorinio dainavimo įgūdžius;
  - 3.3. ugdyti mokinių artistiškumą ir ansamblišumą, didinti sceninės kultūros patirtį;
  - 3.4. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti kitų dalykų pamokose įgytas žinias ir gebėjimus.
4. Veiklos sritys:
  - 4.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas;
  - 4.2. chorinių kūrinų interpretavimas;
  - 4.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
5. Choro mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.
6. Choro mokymas:
  - 6.1. skiriama 1 val. per savaitę;
  - 6.2. mokomasi grupėje;
  - 6.3. parenkant repertuarą atsižvelgiama į mokinių amžiaus ir balso ypatumus;
  - 6.4. plėtojami sceninės kultūros meninio interpretavimo, kūrybiškumo įgūdžiai, aktyviai dalyvaujant muzikinėje veikloje;
  - 6.5. numatomos koncertmeisterio valandos.
7. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - chorinio dainavimo įgūdžių formavimas	
Nuostata – įgyti vokalinio muzikavimo patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti jaunučių choro repertuaro kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Formuoti taisyklingą kvėpavimą ir tobulinti vokalinius įgūdžius.	1.1.1. Pademonstruoti taisyklingo kvėpavimo ir garso formavimo ypatumus ir garso išgavimo

	būdus
1.2. Dainuojant taisyklingai atlikti muzikos kalbos elementus.	1.2.1. Atpažinti ir nusakyti muzikos kalbos elementus ir išraiškos priemonės
2. Veiklos sritis - chorinių kūrinių interpretavimas	
Nuostata – atskleisti chorinio kūrinio interpretacinį sumanymą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti jaunučių choro repertuaro kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Stilingai atlikti chorinės muzikos kūrinių.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus
2.2. Perteikti muzikos kūrinio charakterį.	2.2.1. Apibūdinti kūrinio nuotaiką ir dinamiką
3. Veiklos sritis - atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – parengti koncertinę programą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste; 3.2.2. Žinoti sceninės kultūros reikalavimus.
3.3. Pritaikyti dainavimo įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda dainavimas

8. Choro turinio apimtis:

- 8.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas – dainavimo technikos lavinimo pratybos;
- 8.2. chorinių kūrinių interpretavimas – nesudėtingų chorinių kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;
- 8.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – chorinių kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;
- 8.4. kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4–6 skirtingo charakterio kūriniai.